

Nepriklausomos Lietuvos politikai vykde tautos genocida

Dr. doc. Aurelijus Veryga

2009 M. LAPKRITIS 16 D., PIRMADIENIS

<http://blaivus.blogspot.com/2009/11/nepriklausomos-lietuvos-politikai-vykde.html>

Skamba neįtikinamai? Įsigilinkite į šiuos faktus ir nuspręskite patys.

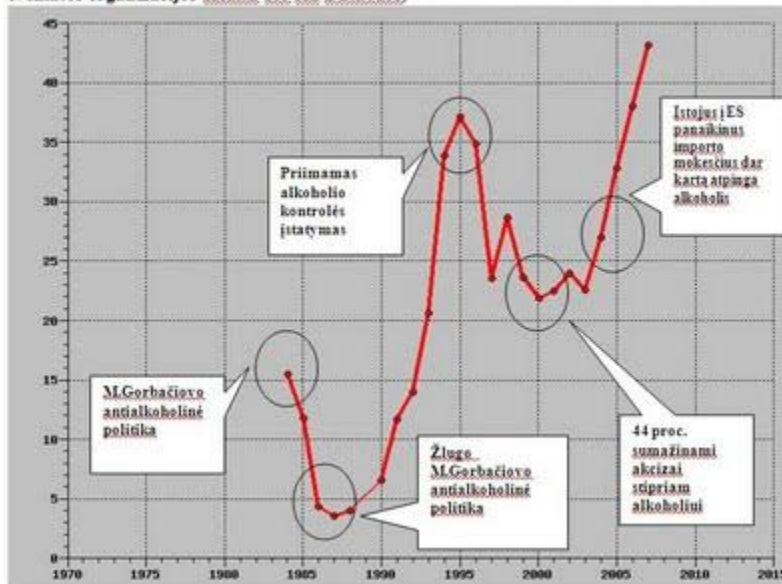
Kaip jūs pavadintumėte asmenis, dėl kurių veiklos, prieštaravusios teisės aktams, vidutinė prognozuojama visos šalies gyventojų gyvenimo trukmė būtų sutrumpėjusi beveik 2 metais, o kasmet vidutiniškai 5000 Lietuvos gyventojų prieš laiką iškeliautų anapilin?

Taip, jūs ko gero sakysit, kad genocidu galima vadinti sąmoningą aktą, kuriuo siekiama ką nors sunaikinti, o politikus blogiausiu atveju galima apkaltinti neišmanymu ar neatsakinga veikla. Taigi, sakysit šiuo atveju gyventojų naikinimas yra netyčinis. Bet ar tikrai taip?

Išanalizavusi kitų šalių patirtį 1995 metais Lietuva priima Alkoholio kontrolės įstatymą, kurio pagrindinis tikslas „mažinti bendrąjį alkoholio suvartojimą, jo prieinamumą, ypač nepilnamečiams, piktnaudžiavimą alkoholiu, jo daromą žalą sveikatai ir ūkiui...“, pasitvirtina Valstybės alkoholio kontrolės programą, kurios tikslas „mažinti alkoholio pasiūlą ir vartojimą, piktnaudžiavimą alkoholiu bei jo daromą žalą žmonių sveikatai ir Lietuvos ūkiui...“, o 1998 metais priima Lietuvos sveikatos programą, kurioje numato tikslą iki 2010 m. sumažinti alkoholio vartojimą 25 proc.

Aukščiau paminėtų teisės aktų nuostatos išliko nepakitę iki šių dienų. O kaip elgėsi mūsų nepriklausomos Lietuvos politikai? Praėjus metams po Lietuvos sveikatos programos priėmimo, Seime 1999 metais buvo priimta įstatymo pataisa, sumažinusi akcizo mokestį stipriems alkoholiniams gėrimams net 44 proc. (nuo 0,54 iki 0,3 lito už 1 procentą tūrinės alkoholio koncentracijos litre gėrimo). Tai suteikė naują pagreitį alkoholio gamybai, pardavimui ir vartojimui. 2000 metais, lyginant su 1999, spiritinių gėrimų gamyba, įskaitant importą ir eksportą, padidėjo 60 proc., mažmeninės kainos sumažėjo 27 proc. ir pardavimas (vartojimas) padidėjo net 64 proc., lemdamas 16 proc. bendro alkoholio suvartojimo padidėjimą. 2000 metai ir buvo lūžio taškas prieš tai mažėjusiam Lietuvoje mirtingumui – 2001-ais mirtingumas jau išaugo 3,9 proc.

Naujų alkoholinės psichozės atvejų skaičius per metus 100 000 gyventojų (šaltinis Pasaulio sveikatos organizacijos Health for All Database)

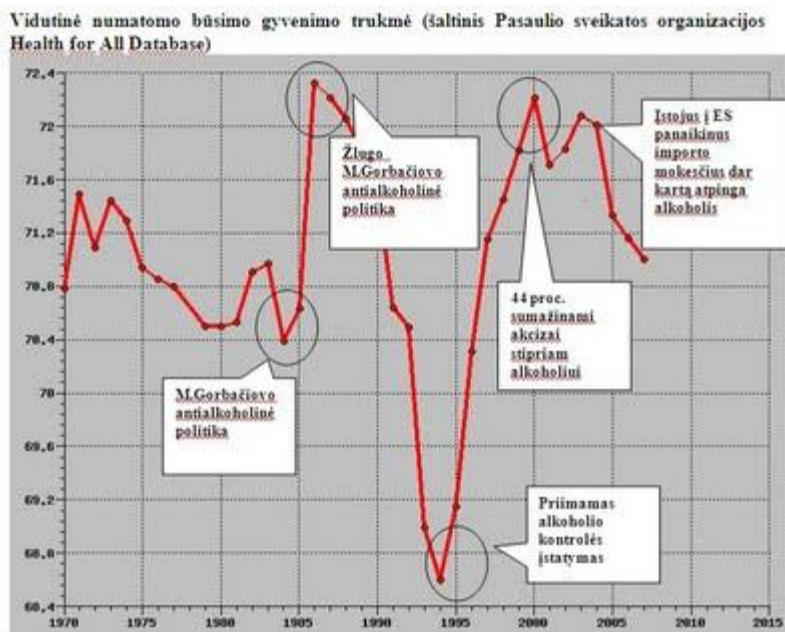
To pasirodė negana.

Politikai leido prekiauti alkoholiu 24 valandas per parą, taip pat sanatorijose, gyvenamuosiuose namuose, o vietinės valdžios institucijos išdalino daugiau kaip 16.000 licencijų verstis prekyba alkoholiu.

Augant gyventojų pajamoms santykinė alkoholio kaina nuolat mažėjo. Sovietmečiu vidutinę 70 rublių algą gavęs darbininkas galėjo nusipirkti 23 (0,5 litro talpos) apie 3 rublius kainavusios degtinės butelius. Vėliau, kai vidutinė alga jau

buvo 120 rublių, o degtinės butelis kainavo 10 rublių, tas pats žmogus galėjo nusipirkti jau tik 12 butelių degtinės. Tuo tarpu 2007 metais, vidutinę 1500 litų algą gaunantis Lietuvos pilietis jau galėjo nusipirkti 100 butelių tos

pačios talpos apie 15 litų kainuojančių degtinės butelių. Vadinasi santykinė degtinės kaina sumažėjo net penkis – aštuonis kartus. Taigi, jei norėtumėm degtinės kainą bent minimaliai prilyginti sovietmečiui, šiuo metu pusės litro degtinės butelis turėtų kainuoti apie 65 litus.

Įstojus į Europos Sąjungą ir išnykus importo mokesčiams, gerokai atpigo iš ES šalių importuojami gėrimai. Tai sukėlė naują mirčių ir ligų bangą, nors to alkoholio tikrai negalima vadinti pilstuku ar „nekokybišku“ alkoholiu.

Ar galima teigti, kad Lietuvos politikai nežinojo ką daro? Sunku patikėti, nes kiekvienais metais skelbiamame Nacionalinės sveikatos tarybos panešime, psichikos sveikatos specialistų ir mokslininkų pasisakymuose buvo nuolat tvirtinama, kad alkoholio kontrolė

žlugdoma ir tai blogina gyventojų sveikatą. Sunku patikėti, kad nuolat kečiant Alkoholio kontrolės įstatymą, nebuvo skaitomi pagrindiniai jo straipsniai. Jei visa tai buvo girdėta, tai kitaip kaip tyčiniai veiksmais, tokį politikų elgesį pavadinti vargu ar įmanoma.

Pačiais minimaliausiais įvertinimais maždaug 12,6 proc. bendroji mirtingumo arba 5760 mirčių Lietuvoje 2007 metais buvo nulemti alkoholio, o tarp 2002-2004 ir 2005-2007 bent ketvirtadalis bendro mirtingumo padidėjimo įvyko dėl alkoholio poveikio. O kur dar per 6 metus 17 kartų išaugęs alkoholiniais gėrimais apsinuodijusių vaikų skaičius.

Taigi, rezultatas stulbinantis, tik kitų tautų genocidą vykdę diktatoriai šiandien teisiami Hagos tribunolo, o mūsų politikai ir vėl teikia siūlymus mažinti akcizus alkoholiniams gėrimams, siekiama legalizuoti naminės degtinės gamybą, mažinti alkoholio gamintojų ir prekyautojų kontrolę. Kas tai, sekantis genocido etapas? Tik koku tikslu esam naikinami dabar?

Aurelijus Veryga. Apie mane

Profesinė kvalifikacija: Gydytojas psichiatras, Biomedicinos mokslų daktaras. Darbo pareigos: Kauno medicinos universiteto docentas, KMU Biomedicininų tyrimų instituto mokslo darbuotojas. Visuomeninės pareigos: Nacionalinės sveikatos tarybos narys, Nacionalinės tabako ir alkoholio kontrolės koalicijos prezidentas, Baltijos šalių tabako ir alkoholio kontrolės koalicijos prezidentas, Vysk.M.Valančiaus blaivybės sąjūdžio pirmininkas, Europos rūkymo prevencijos tinklo (ENSP)valdybos narys, Šiaurės šalių alkoholio ir narkotikų kontrolės politikos tinklo (NORDAN) valdybos narys, neetatinis LR Seimo Sveikatos reikalų komiteto ekspertas, Premjero visuomeninis patarėjas tabako, alkoholio ir narkotikų kontrolės klausimais

